

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΕ'.

Συνδρομή ἰτησία : Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἰτησία. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

8 Μαΐου 1888

ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Τὸ σπουδαιότερον τεκμήριον τῆς ἐπελθούσης συνειρησέως πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ Τούρκους εἶνε ἡ τότε πρῶτον ἀναφαινομένη εἰδωλολατρεία παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις. Ὡς γνωστὸν ἡ θρησκεία τοῦ Μωάμεθ ἀείποτε κατεδίδασκε τ' ἀγάλαματ'· ἀλλ' οἱ Σταυροφόροι ῥητῶς περιγράφουσι τοὺς ἐν Ἀσίᾳ ἐχθροὺς των λατρεύοντας τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ τοῦ Μωάμεθ καὶ ἄλλων θεῶν, οὐδὲ δύναται νὰ ἐκληφθῇ ἡ τοιαύτη εἰδωλολατρεία ὡς ἀπλῇ συκοφαντία ἀπὸ μέρους τῶν Δυτικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀμάθεια ἦν τότε τοσοῦτο παχυλὴ ὥστε οὐδ' αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι σοφοὶ των διετήρουν ἀνάμνησιν τινα περὶ ἑλληνικῶν θεῶν. Τὴν ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων παραδοχὴν ἑλληνικῶν θεῶν πιστοποιοῦσι καὶ αὐτὰ τὰ τότε πρῶτον ἐκσφενδονισθέντα ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας ἀναθέματα κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ Μωάμεθ, καὶ ἰδίᾳ αἱ παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπεμβάσεις τοῦ αὐτοκράτορος Μαυουήλ πρὸς ἀπάλειψιν ἀναθέματος, ὅπερ ἐκώλυε τὴν ὑπ' αὐτοῦ μελετηθεῖσαν συμφιλίωσιν πρὸς τοὺς Ἑλληνας, πρὸς κατάπαυσιν τοῦ μεγάλου πολέμου, ὅστις ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἐλυμαίνετο καὶ συνετάρασσε τὸ κράτος. Ἐκ τῶν ἀπειλῶν μάλιστα τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν δηλοῦται ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Μαυουήλ ἔτρεφεν ἰδιαίτους συμπάθειαν πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, ὃν ἐκήρυττεν ὡς ἀληθὴ θεὸν καὶ κατ' ἐξοχὴν προστάτην τῆς βασιλείας.

Βασιλεύσας ὁ Ἀλέξιος Κομνηνὸς ἔδρυσε φοβερὰν ἱερὰν ἐξέτασιν, ἣτις ὑπὸ τὸ ὄνομα Γερουσία τῆς Ἐκκλησίας παραδίδει εἰς τὸ πῦρ τοὺς λεγομένους αἰρετικούς. Σύγχρονος Ἀρμένιος χρονογράφος ἀπαριθμεῖ εἰς 1000 τοὺς ἐν σάκκοις εἰς τὸν Βόσπορον καταποντισθέντας. Ἡ Ἀσία, ἡ Θράκη καὶ ἡ Ἑλλάς ἐξεγείρονται· Τούρκοι, Ἕλληνες, Βλάχοι καὶ Κουμάνοι διατρέχουσι ξηρὰν καὶ θάλασσαν· ὁ αὐτοκράτωρ πολιορκηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπικαλεῖται τὴν ἐπέμβασιν τῆς Δύσεως, λέγων ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ του ὅτι προτιμᾷ νὰ παραδῶσθαι εἰς τοὺς Φράγκους

τὸ κράτος ἢ νὰ τὸ ἴδῃ ἔρμαιον τῆς βδελυγμῆς τῶν ἐθνικῶν. Ὅλη ἡ Δύσις συνταράσσεται καὶ ἀντεπεξέρχεται κατὰ τῆς Ἀνατολῆς. Ἀπασαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς Μακεδονίας μέχρι τοῦ Ταϊνάρου καὶ τῶν Ἰονίων νήσων πλημμυροῦσι μυστηριώδη τάγματα πολεμιστῶν μοναχῶν, οἵτινες καταλαβόντες τὰ ἐπικαίρια χωρὶς ὀχυροῦνται εἰς τὰς ἀπορρήτους μονὰς των, καὶ ἀναμένουσι τὴν ὑπεσχημένην αὐτοκρατορικὴν δύναμιν ἐν ἄρχίσωσι τὸν ἱερὸν πόλεμον, ἥτοι τὴν σφαγὴν τῶν ἐθνικῶν. Τὰ ἀγιογραφικὰ μνημεῖα παρέδωκαν ἡμῖν τὰ ὀνόματα καὶ κατορθώματα δύο τοιούτων ὀπλαρχηγῶν μοναχῶν, τοῦ Μελετίου ἐκ Μουταλάσκας καὶ Χριστοδούλου τοῦ Βιθυνοῦ. Ὁ πρῶτος καταλαβὼν τὸν Ἑλικῶνα καὶ τὰς κλεισοῦρας τῆς Μεγαρίδος λαμβάνει συνεχεῖς ἐκ Δύσεως ἐπικουρίας μετρημισμένων μοναχῶν, καὶ ὡς ἄλλος Προκρούστης ἐπιβάλλει διὰ τῆς κορύνης του τὸ βάπτισμα εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ Βοιωτοὺς· ἡ ἐν Εἰδυλλίᾳ μονὴ του ἐορτάζει τὴν μνήμην του, εἰ καὶ ἡ ἐκκλησία οὐδέποτε ἐκάνονισεν αὐτὸν ὡς ἅγιον. Ὁ δεῦτερος, καταλαβὼν τὴν Πάτμον καὶ τὰς πέριξ νήσους ὡς ἴδιον τιμάριον, συντρίβει τὰ ἄγαλματα καὶ ἐπιτηρεῖ τὰς κινήσεις τῶν Ἑλλήνων. Ὁ ψυχογιὸς του Εὐμάθιος Φιλοκάλης καταλαμβάνει μετὰ τριακοσίων Γερμανῶν καλογέρων τὴν Κύπρον, καὶ πνίγει τὴν ἐκεῖσε ἐκραγεῖσαν ἐπανάστασιν. Καὶ οὗτος, καίτοι μὴ ἐν τοῖς Μηναίοις ἀναφερόμενος, ἐορτάζεται ἔτι ἐν Πάτμῳ.

Τ' ἀντιχριστιανικὰ κατορθώματα τῶν στρατοκαλογέρων τούτων πικρῶς στιγματίζουσιν οἱ τότε λόγιοι, καὶ ἰδίως ὁ περικλεὴς τῆς Θεσσαλονίκης μητροπολίτης Εὐστάθιος, ὅστις ἀφῆκεν ἡμῖν σπουδαιότατον ὑπόμνημα περὶ τῶν δαιμονικῶν ὀργῶν τῶν μοναχῶν τούτων, οἵτινες οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν οὔτε πρὸς τὸν ἡμέτερον κλῆρον, οὔτε πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἄστικα ἔθιμα τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ Τζέτζης τοὺς ἀποκαλεῖ κλεφταββάδας, τσαρουχοαγίους, ταυραμπάδας, ὁ δ' Εὐστάθιος ὀνομάζων αὐτοὺς φουσάτα τῶν Μελαγχλαίνων, φαύλας νεφέλας, τοὺς παριστᾷ ὡς ἀληθεῖς κακούργους, ληστὰς καὶ δαίμονας· ἀβλοὶ οἱ κακούργοι, λέγει, οἱ ἱε-

ρόσυλοι, οἱ ἀπόβλητοι τῶν πόλεων τρέχουσιν ἵνα συμποκνῶσιν τὰς τάξεις τῶν Κενταύρων τούτων.» Ὁπλισμένοι μὲ τόξα καὶ ῥόπαλα, ἐπιβαίνοντες ταχυτάτων ἵππων, παρακολουθούμενοι ὑπὸ κυνῶν καὶ συμμορίας ὑπασπιστῶν, διέτρεχον τὴν χώραν φονεύοντες καὶ δηρῶντες. Ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς συμβουλεύει νὰ παύσωσι τὴν δαιμονοφόρητον ἱππασίαν των, διότι ὁ διάβολος εἶνε πονηρός, καὶ νύκτα τινὰ θὰ εὐρεθῶσι πρὸ γενναίου τινὸς μελαμπύγου Ἑλλήνος, ὅστις θὰ τοὺς διορθώσῃ ὅπως γνωρίζει. Ἐκβλήθεις τῆς μητροπόλεως διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν πανισχύρων τούτων ὀργάνων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερᾶς ἐξετάσεως, ὁ γενναῖος ἱεράρχης γράφει πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς ἐξορκίζων νὰ διακόψωσι πᾶσαν σχέσιν πρὸς τοὺς σιγματίας τούτους, καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ τοὺς κατακόψωσι διὰ ξιφῶν, ὡς οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι διαμελίζουσι τοὺς ἰοδόλους ὄφεις.

Ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ ἔθηκε φραγμὸν τινὰ εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐπιδρομὰς τῶν καλογήρων τούτων, ἀλλ' ὁ βδελυρὸς Ἀνδρόνικος, τὸ ἀγαπητὸν τοῦτο τέκνον τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως, ἐξέπεμψε τὴν αἵματηρὰν ἄδειαν περὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου. Τί ἔπαθεν ἡ ἀτυχὴς ἡμῶν χώρα τότε, ἀλλὰ καὶ πῶς ἀντέστησαν οἱ Στρατιῶται ἀγνοεῖται ὁ Μάρωλλος γράφει ὅτι τότε ἐκάησαν τὰ ἱερά καὶ οἱ ναοὶ ¹⁾. Ὁ Χωνιάτης ἀναφέρει ὅτι ὁ μητροπολίτης Κορίνθου ἐκστρατεύσας μετὰ βασιλικῆς δυνάμεως κατὰ τοῦ Ναυπλίου ἀπεκρούσθη ὑπὸ Λέοντος τοῦ Σγουροῦ, ὅστις συλλαβὼν ὕστερον τὸν πολέμαρχον μητροπολίτην, ἐθανάτωσε κρημνίσας ἀπὸ ὕψους βράχου. Ἀλλ' ἂν ἡ ἱστορία ἀπέκρυψε τὰς λεπτομερείας τοῦ θλιβεροῦ δράματος, αἱ Στρατιωτικαὶ ἐποποιεῖαι ἀποκαλύπτουσιν αὐτὸ ἐν ὅλῃ τῇ βδελυρότητί του. Ἰδοὺ πῶς μία τούτων δημοσιευθεῖσα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μανώλη Βλέση (1561) ἐξεικονίζει τὸν πρὸς τοὺς λυμαينوμένους τὴν Ἀργολίδα, δίκην ἀρπυιῶν καὶ ὑδρῶν ἐπτακεφάλων μοναχοῦς, ἀγῶνα τοῦ Σγουροῦ, παρισταμένου ὡς Ἡρακλέους. Ἡ ἐποποιεῖα αὕτη γνωρίζει ἡμῖν καὶ τὰς περὶ μελλούσης ζωῆς ἰδέας τῶν Στρατιωτῶν, οἵτινες πιστεύουσιν ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν δικαίων μεθίστανται εἰς τὰς ἐν τῷ Ὁκεανῷ νήσους τῶν Μακάρων (Ἰσλανδία), ἔνθα ἀποθεοῦνται ἐνούμεναι τῇ οὐρανίᾳ Ἀφροδίτῃ ²⁾.

(1) Ὁ κ. Σάβας ὑποδεικνύει ὡς ἔνοχον τῶν ἐν Ἀθήναις συμβάντων τὸν Μιχαὴλ Χωνιάτην, ὅστις ἦν μᾶλλον στρατιωτικὸς (ἱδρὶς τῶν πολεμικῶν) ἢ ἀρχιερεὺς· μέγα μέρος τῶν νῦν καλυπτόντων τὰς Ἀθῆνας ἐρείπιων εἶνε πιθανῶς ἔργον τοῦ καλογήρου τούτου.

(2) Ἡ ἐποποιεῖα τοῦ Βλέση συνθεθεμένη ἐν τῷ ἑλληνοβυζαντινῷ ἰδιώματι ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν ἀσμάτων ἢ ραψωδιῶν· τὸ νῦν μεταφραζόμενον τμήμα ἀνήκει εἰς τὸ ἦμαρ.

«Ἐνῷ ὁ Βλέσης ἐσχιδίαζε τὸ εἰς Ἰσλανδίαν ταξίδιον, παρετήρησε καλόγηρόν τινα θρηνοῦντα καὶ βοῶντα : ἡ κατάρα τοῦ Θεοῦ νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἀρπάσαντος τὸν ἀδελφόν μου· ὁ Μανώλης συνεκινήθη ἐπὶ τοῖς θρήνοις τοῦ βαθυγενείου μοναχοῦ, ἀλλ' ἀμέσως διαλογισθεὶς καθ' ἑαυτὸν εἶπε—Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ὁ ἴδιος κακοῦργος, ὅστις μ' ἔσυρεν εἰς τὸ βάραθρον τῆς ἀπωλείας ὅταν μὲ ἠνάγκασε νὰ πολεμήσω πρὸς τὸν γίγαντα, ὅπου μὲ ἀφῆκεν ἡμιθανή.

«Ἀλλ' ὁ καλόγηρος μαντεύσας τοὺς ἐνδοιασμοὺς τοῦ Στρατιώτου, εἶπε—Μὰ τὴν πίστιν μου, δὲν εἶμαι ὁ ἄνθρωπος περὶ οὗ σκέπτεσαι· πτωχὸς ἐρημίτης, κατοικῶ ἐντὸς σπηλαίου. Ἡμέραν τινὰ ὁ ἀδελφός μου θελήσας νὰ μ' ἐπισκεφθῇ μόνος, ἀφῆκε τὴν συνοδείαν του ἐν τῷ φρουρίῳ· αἶφνης τριχωτὸς σάτυρος ὁρμήσας ἀπήγαγεν αὐτόν· ἀγνοῶ τί ἀπέγινεν ὁ ὥρατός μου ἀδελφός· ἴσως τὸν ἔφαγεν, ἴσως τὸν ἔρριψεν εἰς τὸν ποταμόν. Ὅθεν, εὐγενῇ μου Βλέση, δὲν εἶμαι ὁ ἔνοχος τὸν ὁποῖον φαντάζεσαι, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω, πτωχὸς ἐρημίτης ζῶν ἡσύχως καὶ ὁλοῦν ἐν προσευχόμενος· ὦ, ἂν ἔβλεπες πῶς ἐξομολογῶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὰ δάση, εἰς τὰς πόλεις τὰς καλογραίας, τοὺς ἱερεῖς, μοναχοὺς καὶ κοσμικοὺς, θὰ μ' ἐξελάμβανες νέον Ἀχιλλέα. Οὔτε περὶ ἐνδυμάτων, οὔτε περὶ χρημάτων φροντίζω· ὁ μόνος μου θησαυρὸς εἶνε τὰ συγχωροχάρτια, τὰ ὁποῖα διανέμω κατὰ χιλιάδας.

«Ὁ Βλέσης τῷ ἀπαντᾷ—Εἶσαι ὁ κακοῦργος, ὁ αἷτιος τόσων δυστυχιῶν μου. Καὶ εἰπὼν τὰς λέξεις ταύτας τὸν ἀρπάζει ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ τῷ λέγει—Καλόγηρε, εἰπέ μοι τίς εἶσαι, ἄλλως σὲ σφάζω ὡς ἀν πρόβατον ἢ βοῦν!

«Αἶφνης ὁ καλόγηρος μεταμορφοῦται εἰς μικρὸν διάβολον, φέροντα κέρατα ἐν τῇ κεφαλῇ, ὄνυχας εἰς τοὺς πόδας καὶ ῥύγχος χοίρου ἐξεραιγόμενον πῦρ· εἰς τὴν χεῖρα ἐκράτει σιδηροῦν ὀβελόν.—Δὲν φοβοῦμαι τοὺς βρυκολάκους! ἀνέκραξεν ὁ Βλέσης· μ' ὅλα τὰ τεχνάσματά σου θὰ σὲ χῶσω ἐπὶ τέλους εἰς τάφρον, ὅθεν οὐδέποτε θὰ ἐξέλθῃς.—Εἰγὼ θὰ σὲ κεράτω αὐτὸ τὸ ποτῆρι, οὐτιδανὲ καὶ ἄνανδρε ἱππότη! ἀνέκραξεν ὁ καλόγηρος προβάλλων τὸν ὀβελόν κατὰ τοῦ Στρατιώτου.

Ὁ Βλέσης ὀπισθοδρομεῖ ἐν βῆμα, ἀλλ' ὁ Καταίσκης ¹⁾, ὅστις εἶχεν ἤδη προχωρήσει, πλῆττεται ἐν τῇ κοιλίᾳ· ὁ δυστυχὴς πίπτει ἐπικαλούμενος εἰς βοήθειάν του ὅλους τοὺς ἁγίους· δευτέρον κτύπημα τοῦ ὀβελοῦ διαπερᾷ τὴν κνήμην του, ὡς ἡ σακκορράφα διατρύπῃ τὸ μάλλινον ὕφασμα, καὶ ἡ περόνη τὰ μακκρόνια.

«Ὁ Μανώλης ἰδὼν τοῦτον κατὰ γῆς—Ἄ! ἀνέκραξεν, ἐφόνευσας τὸν σύντροφόν μου! καὶ

1) Σύντροφος τοῦ Βλέση, ἀνταποκρινόμενος πρὸς τὸν Ἰσλαντὸν τῆς ἀρχαιότητος.

ἀμέσως καταφέρει γενναῖον γρόνθον κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ μοναχοῦ· ἀλλ' ὁ Στρατιώτης δὲν ἠδύνατο νὰ νικήσῃ τοσοῦτον εὐκόλως δαίμονα, ἔχοντα σῶμα λεπτότερον ἰστοῦ ἀράχνης. Τότε ἀκούει φωνὴν τινα λέγουσαν αὐτῷ—'Εδῶ ἀπαιτεῖται δόλος Ὀδυσσεύς! Ὁ Στρατιώτης στρέφεται πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἤρχετο ἡ φωνή, ἣτις ἐξακολουθεῖ λέγουσα —'Αγαπητέ μοι ἀδελφέ, ποίησον ἐπὶ τοῦ μετώπου σου τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, διότι εὐρίσκεισαι ἐνώπιον φοβεροῦ διαβόλου.—Αὐτὰ τὰ δαιμόνια εἶνε κακοῦργα ζῶα, θριαμβεύοντα διὰ τοῦ δόλου καὶ τῶν εὐλογιῶν! ἀνακράζει ὁ Βλέσης σταυροκοπούμενος. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὁ μικρὸς διάβολος γίνε-
ται ἄφαντος.

Ἐν τούτοις ἐφάνη εἰς Βλέσῃν ὅτι ἔσφιγγε κατὰ τι εἰς τὴν χεῖρα, ἀλλὰ παρατηρήσας ἐν αὐτῇ οὐδὲν εἶδε· θελήσας νὰ περιπατήσῃ ἡσθάνθη ἐν τῷ ὑποδήματί του ὡς κοπτερόν ἦλον πληγόνοντα τὸν πόδα του· συγχρόνως βρωμερὰ ὁσμὴ διαχυθεῖσα ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ τὸν ἠπείλει ἐξ ἀσφυξίας.

Ὁ τῶς ἀναισθητος Κατσίκης ἀνορθοῦται ὡς εὐλύγιτος ἰχθύς λέγων — Νομίζω ὅτι ὁ ἐχθρὸς πρὸς ὃν ἐπολέμησα ἦν αὐτὸς ὁ διάβολος, διότι εἰς τὴν θέαν του μὲ κατέλαβε τρόμος θανάτου· μὰ τὸν Θεόν, ἄνευ τῆς βοηθείας τοῦ βραχίονός σου καὶ τῶν περηγορητικῶν λόγων σου, δὲν θὰ ἐπανεβλεπον τὸ φῶς.

Ἐν τούτοις ἐπαρουσιάσθη ἡ Μοῖρα ¹⁾ ἣτις ἐδίδα-
ξεν εἰς τὸν Στρατιώτην τὴν ὁδὸν τῆς νίκης, καὶ διὰ τῶν συμβουλῶν τῆς ὁποίας κατεβλήθη ὁ διάβολος τὸν ὁποῖον τοσοῦτον ἐμίσει—Δὲν γνωρίζεις, εἶπε, τί δύναται νὰ συμβῇ μέχρι τῆς προσεχούς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου· διὰ τοῦτο πρέπει ἀμέσως νὰ πολεμήσῃς κατὰ τοῦ φοβεροῦ θηρίου, τὸ ὁποῖον κατατρώγει τοὺς ἀνθρώπους· τὸ τέρας τοῦτο γεννηθὲν ἐν τῷ ἔλει φέρει ἐπὶ τὰ κεφάλαια καὶ ἐπὶ τὰ οὐράς· ἄφρων θὰ ἐξελαμβάνετο πᾶς ὅστις ἤθελε τολμήσῃ ν' ἀντιμετρηθῇ πρὸς τοιοῦτο θηρίον, ἀλλὰ σύ, ὑπέροχε ἱππότηα, θὰ νικήσῃς τὸν ὄφιν τοῦτον τοσοῦτον εὐκόλως, ὡς ὁ πειναλὲς χωρικός καταβροχιθεῖ τὸν ἀραβόσι-
τόν του. Μετὰ τὴν νίκην θὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς κῆ-
πον, ὅμοιον τοῦ ὁποίου οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἐγνώρισε, καὶ ἐκεῖ θὰ εὔρης ἐν ἀφθονίᾳ φαγητὰ καὶ ποτὰ μετὰ παντὸς συμπληροῦντος τὴν εὐ-
δαιμονίαν· ἐκεῖ θ' ἀποκτήσῃς χρυσοῦν στρεπτόν, κατάφορτον ἐκ πολυτίμων λίθων, καὶ φέρων τοῦτον εἰς τὸν τράχηλον σου, Βλέση μου, θὰ λάμπῃς ὡς ἀληθὴς βασιλεὺς.

—Περιφρονῶ τὰ κοσμήματα, ἀπεκρίθη ὁ

Στρατιώτης, καὶ μόνον τὰ ὄπλα καὶ ὁ ἔρως μ' ἐνδιαφέρουσιν· ὅλη μου ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ χαρὰ εἶνε νὰ δειχθῶ ἄξιος ἐγκωμίων, νὰ κερδίσω τιμὰς, καὶ νὰ καταβάλω ἐνδόξως τοὺς ἐχθροὺς μου γεμίζων τὰ στόματά των ἐκ πράσων. Οὐδεμίαν κατάκτησιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶνε ὠραιότερα τῆς φήμης, καὶ ὅταν τις ἀπαξ τὴν γευθῇ, πλειότερον τὴν ἐπιθυμεῖ. Ἡ φιλοδοξία μου εἶνε ὅταν ἀποθάνω νὰ μὴ λησμονηθῶ ὡς βοῦς ἀνωφελής, ἀλλὰ ν' ἀξιωθῶ καὶ ὑπερβῶ τὴν δόξαν τοῦ Ρολάνδου. Κάμε ὅ,τι ἡξέυρεις πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦτον, νὰ γίνω μέγας καὶ ν' ἀφήσω φήμην στερεὰν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, φήμην, ἣτις δὲν θὰ διαρραγῇ τοσοῦτον εὐκόλως ὡς ῥήγνυται ἡ ὕαλος.

Ἡ Μοῖρα τῷ ἀπεκρίθη — Ἐπαίνῳ ἐκ καρδίας τὴν φιλοδοξίαν σου, διότι ἀληθῶς ὁ ἄνευ τιμῆς ζῶν ἄνθρωπος ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἐν τῇ ἐρήμῳ φυόμενον ἄνθος, τὸ ὁποῖον μόλις ἀνοιγόμενον ἀποθνήσκει ἀπαρατήρητον. Ἐσο βέβαιος, Βλέση, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἤδη διεδόθη ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἀπανταχοῦ ἵπτασαι ὡς ἀετός. Ἀλλ' ἐλθέ νὰ φονεύσῃς τὸν ὄφιν τοῦτον, διὰ νὰ παύσῃ κακοποιῶν τὴν γῆν. Ὁ Βλέσης ἀπεκρίθη — Οὐχὶ μόνον ὄφεις, ἀλλὰ καὶ τοὺς δαίμονας τοῦ ἔδου φονεύω· οὔτε τὸν φόβον, οὔτε τὸν τρόμον ἐγνώρισα· ἔχω ὁδεῖαν ὄρασιν, καίτοι μὴ φορῶν δίοπτρα· θὰ ἐκριζώσω τοὺς ὁδόντας ἐκ τῶν κεφαλῶν τοῦ ὄφειος ὡς ἐκβάλλουσι τοὺς πασσάλους ἐκ τοῦ βορβοροῦ. Ἐμπρός, δεῖξάι μοι ποῦ κρύπτεται τὸ τέρας, διὰ νὰ μάθῃ τί ἀξίζει ἡ δύναμίς μου!

Ὁ Κατσίκης μέχρι τούδε σιωπῶν, εἶπεν— Ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ δύο λόγους· ἂν καὶ δὲν ἐπαγγέλλομαι τὸν ἅγιον, γνωρίζω ἐν τούτοις νὰ κάμνω κατὰ τι ἀνώτερον τῶν ἔργων τοῦ κηπουροῦ. Ὅθεν ἐπίτρεψόν μοι νὰ σὲ συνοδεύσω, καὶ ὑπόσχομαι νὰ φονεύσω οὐχὶ μόνον αὐτὸν τὸν ὄφιν, ἀλλὰ χιλίους κοιμωμένους· σύ θὰ ἦσαι ὁ ἀρχηγός, καὶ ἐγὼ ὁ στρατιώτης, καὶ ἡμῶν θὰ πολεμήσωμεν τὸ θηρίον.

Ἡ Μοῖρα τοὺς ὠδήγησεν εἰς ἰσόγιον δῶμα, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐκρέμαντο κεφαλαὶ νεκρῶν, καὶ κνήμαι καὶ βραχίονες καὶ χεῖρες· ὁ τόπος ὁμοιάζει πρὸς καταγῶγιον κακούργων· ἡ ἐκπεμπομένη δυσωδία ἐθανάτου τὰ ὑγιῆ σώματα· ὁ Βλέσης καὶ ἡ Μοῖρα ἔφραξαν τὴν ῥίνα, ὁ δὲ Κατσίκης ζαλισθεὶς ἔπεσε κατὰ γῆς.

Ὁ Στρατιώτης εἰσῆλθεν εἰς θάλαμον, τοῦ ὁποίου οἱ τοῖχοι ἐκαλύπτοντο διὰ μεταξωτῶν ὑφασμάτων· πολλὰ κήρινα εἰκόνες ἐκρέμαντο ὅμοιαι πρὸς ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας ἀναρτῶσιν εἰς τὰς ἐκκλησίαις ἐν ἑορταῖς. Ἐν μέσῳ τοῦ θαλάμου ἔκαie μεγάλη λυχνία φέρουσα ἐν τῇ γαστρὶ τῆς ὡς ζωμὸν τὸ ἔλαιον. Μέγας τάφος τεχνικῶς ἐξεργασμένος εὐρίσκετο ἐκεῖ.

(1) Ἡ Μοῖρα τοῦ Κρανιδίου, ἀντιπροσωπεύουσα τὸν διωκό-
μενον ἑλληνισμόν, προστατεύει καὶ ὁδηγεῖ τὸν Βλέσῃν εἰς
πάντας τοὺς ἀγῶνάς του.

«Ἐξω τοῦ θαλάμου ἵστατο μέγα ὄρνεον μὲ τὸ ῥάμφος δλάνοικτον· οἱ ὄνυχές του ἦσαν σκληρότεροι τοῦ σιδήρου, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἐκαλύπτετο ἐξ ὀνύχων ἀετοῦ. Ἐπὶ τῇ θέᾳ του ὁ Κατσίκης ἔπεσε κατὰ γῆς· ἀλλ' ὁ Βλέσης ἐξάγει ἀμέσως τὴν ῥομφαίαν του δι' ἧς ἐφόνευε πάντα τὰ τέρατα. Ἄμα τὸ ὄρνεον τὸν εἶδε πλησιάζοντα ἠνοιξε τὰς δύο πτέρυγάς του, αἰτίνες ὁμοιάζον πρὸς δύο ἰστούς πλοίου, καὶ ἤρξατο νὰ κρώζῃ μετὰ τοσαύτης μανίας, ὥστε ἐσθέσθησαν τὰ φῶτα τῶν λυχνιῶν. Ὁ Στρατιώτης εὐρεθεὶς ἐν τῷ σκότει ἠγνόει τί νὰ πράξῃ καὶ ἤρχισε μάλιστα νὰ διαλογίζηται ὅτι ἐνταῦθα ἦν πεπρωμένον ν' ἀφήσῃ τὰ κῶλα. Τὸ τέρας ὁρμᾷ κατ' αὐτοῦ καὶ περιλαβὼν διὰ τῶν ὀνύχων του τὸν σφίγγει, ὡς λαίμαργος ἀρπάζων ἐκλεκτὸν φαγητόν.

«Τί νὰ πράξῃ ἐν μέσῳ τοσούτου σκότους, καθιστῶντος αὐτὸν ἀνίκανον ὡς ἀσπάλακα! τὸ ὄρνεον ἐξέσχίζεν ἤδη τὰς σάρκας· του ὡς ἐὰν ἦσαν κήριναι. Ὁ Βλέσης ὀπισθοχωρεῖ πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ψηλαφῶν θραύει παρατυχοῦσαν φιάλην. Τότε τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ; τὸ φῶς ἐπανέρχεται, καὶ τὸ ὄρνεον δὲν κινεῖ οὔτε ῥάμφος οὔτε πτερά. Ὁ Στρατιώτης τὸ ἀρπάζει ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ ἐλκύων αὐτὸ ἰσχυρῶς τὸ σφίγγει καὶ τὸ πτωχὸν πουλάκι ὡς ἐὰν ἦν πετειναράκι μεταβάλλεται ὑπὸ τοὺς ῥωμαλέους βραχιόνάς του εἰς τρυφερὰν καὶ μαλακὴν μάζαν.

«Ἀφοῦ ἐθανάτωσε τὸ ὄρνεον ὁ Βλέσης, ἀνακράζει—Ποῦ εἶνε ὁ ὄφις; Περιστρέψας τὰ βλέμματά του, φανταζεται ὅτι ὁ θάλαμος ἐπληρώθη φλογῶν· ἀμέσως ἀκούει κρότον κεραυνοῦ φοβερόν ὡς ἂν ἡ γῆ κατέρρεε· τότε εἶδεν ἐξερχόμενον τοῦ τάφου θηρίον μὲ σῶμα ὑπότρομον καὶ κεφαλὴν εἰδεχθῆ καὶ τρομεράν· ὅταν ἐξῆλθε τῆς φωλεᾶς του, τὸ ἔδαφος τοῦ θαλάμου καὶ οἱ τοῖχοι εἰσείστησαν· ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Μανώλη καὶ τοῦ συντρόφου του, ὅστις ἐκ τοῦ τρόμου ἔτρεμεν ὡς ἀράχνη. Ὁ Στρατιώτης διὰ τῆς στιβαρᾶς χειρὸς του καταφέρει τὴν ῥομφαίαν κατὰ τοῦ τέρατος λέγων—Ἀπαίσιον ζῶν, πλησίασον! διατί νὰ προτιμήσῃς ὡς τὸ χοιρίδιον τὴν φάτνην; Ὁ Κατσίκης εἰπὼν—Ἦ δύνاميς μου, δεῖξον τώρα τί ἀξίζεις! ἐξακοντίζει γενναῖον κτύπημα, ἀλλ' ἀμέσως ὁ δυστυχὴς ἐπαναπίπτει κατὰ γῆς.

«Ὁ γενναῖος Βλέσης οὐδόλως ὠχρίσθ', ἀλλὰ μὲ ὀφθαλμοὺς ἀκτινοβολοῦντας ὡς τὸ πῦρ, ὁρμᾷ κατὰ τοῦ καταράτου ὄφως καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸν τὸν περισφίγγει ὡς ἐὰν ἦν περιστερά καὶ τοῦ πετᾷ τὴν ψυχὴν ὀπισθεν μετὰ τῶν ἐντοσθίων, ὡς ὁ οἶνος ρεῖ ἐκ τοῦ πίθου του. Ὁ ὄφις πίπτει, ἀλλὰ περιστρέφων τὴν οὐρὰν του συλλαμβάνει τὸν Στρατιώτην καὶ τὸν προσεκκύει.

«Ὁ Βλέσης ἰδὼν ἐν μιᾷ γωνίᾳ ψευδοθυρίδα τὴν ἀρπάζει καὶ κρατηθεὶς ἰσχυρῶς, ἐλευθεροῦται. Ἀμέσως ὁ θάλαμος, τὸ ἀνάκτορον καὶ ἡ αὐλὴ ἀφανίζονται. Ὁ Στρατιώτης στραφεὶς βλέπει περίξ αὐτοῦ μέγα ἔλος ὑπόγειον μὴ ἔχον ἐξοδὸν ἢ εἴσοδον. Ἐνῷ κατεπλήσσετο πρὸ τοῦ θαλάματος, ἐμφανίζεται ὁ ἐπτακέφαλος ὄφις. Ὁ Κατσίκης μόλις ἀνεγερθεὶς, ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ φοβεροῦ τέρατος πίπτει διὰ τρίτην φοράν, λέγων—Εἶμαι ἄνθρωπος Στρατιώτης! ἀλλ' ὁ Βλέσης ὅστις ἐθέλει ἀτάραχος λέγει πρὸς τὴν ὄφιν—Καλῶς ὦρισες! θὰ σοῦ βάλλω μὲ αὐτὴν ἐδῶ τὴν χεῖρα ἐν κλύσμα διὰ νὰ ἐκβάλῃς κυνόκοπον, καταραμένον ζῶν!

«Καὶ περιστρέψας τὴν ῥομφαίαν του καταφέρει διαμπᾶς γενναῖον κτύπημα, τὸ ὁποῖον ἀποχωρίζει ἓνα τῶν τραχήλων μετὰ τῆς σφυοῦς κεφαλῆς. Τὸ ὕδωρ καὶ τὸ χῶμα πορφυροῦνται ἐκ τοῦ αἵματος. Δεύτερον κτύπημα ἀποχωρίζει ἐτέραν κεφαλὴν καὶ ἐν τούτοις ὁ ἰσθμὸς κακοῦργος ἐξακολουθεῖ τὴν ἐπίθεσιν. Ὁ Βλέσης βλέπων ἀναφουρμένους κεφαλὰς καὶ τραχήλους ὡς φύλλα δένδρου, ἐξω φρενῶν στρέφεται πρὸς τὸν Κατσίκην καὶ τῷ λέγει μετ' ἀπελπιστικῆς φωνῆς—Σύντροφε, δὲν μὲ βοηθεῖς! Ἄλλ' ὁ Κατσίκης ἀποναρκωθείς ἐκ τοῦ τρόμου δὲν τὸν ἀκούει. Ὁ Στρατιώτης μὴ ἐλπίζων μηδαμῶδες βοήθειαν περιστρέφει διὰ τῆς σιδηρᾶς χειρὸς του τὴν κοπτεράν ῥομφαίαν, καὶ οἱ τράχηλοι μετὰ τῶν κεφαλῶν ἀποκόπτονται ὡς δέσμη ἀσπαράγων, ῥαδικίων ἢ ἄλλων τοιούτων τρυφερῶν λαχάνων, καὶ ἐπὶ τέλους ὁ ἀνδρεῖος θερίζει ὅλας τὰς κεφαλὰς, ὅπως ἐπιδέξιος μάγειρος ἐκλείπει τοὺς βατράχους. Οἱ ὀφθαλμοὶ πασῶν τῶν κεφαλῶν ἐκλείσθησαν ἐν αἰωνίῳ σκότει· παρομοίαν καταστροφὴν οὐδέποτε εἶδεν ὁ κόσμος! Ὁ Βλέσης πίπτει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔλους συντετριμμένος τὴν ψυχὴν, ἀλλ' ὑγιαίνων τὸ σῶμα.

«Ὁ Κατσίκης συνελθὼν καὶ ἰδὼν τὸν ἀρχηγόν του βυθιζόμενον ἐν τῷ βορβόρῳ ἀνακράζει—Κατηραμένη ἡ κοιλία, ἥτις ἐπὶ ἐννέα μῆνας μ' ἐβάστασε! Γενναῖέ μου Βλέση, ποῦ εὐρίσκεσαι; ἔξελθε ἀμέσως τοῦ βορβόρου, διότι εἶμαι ὅλος συντετριμμένος καὶ λελυμένος.

«Ἄλλ' οἱ λόγοι του οὐδὲν ἤξιζον, ἂν δὲν ἐπαρουσιαζέτο ἀμέσως ἡ ὠρμία Μοῖρα ἡ ὀδηγήσασα τὸν Στρατιώτην ὅπως πολεμήσῃ τὸν ὄφιν, ὅστις ἔκειτο ἐκεῖ ἄνευ κεφαλῶν καὶ μυελοῦ. Πλησιάσασα πρὸς αὐτὸν τρυφερῶς, ἐξήγαγε τοῦ θυλακίου φιαλίδιον πλήρες εὐωδίων μὴ γεννωμένων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἀλλ' ἀπεσταλαγμένων ἐν τῇ σελήνῃ ὡς ὁ ὑδράργυρος ἀποσταλάζει ἐν τῷ χωνίῳ τοῦ ἀλχημιστοῦ· αἱ εὐωδαὶ αὗται ἔχουσι τὴν ιδιότητα νὰ ἐξάγωσι τὸ βρέφος ἐκ τοῦ λίκνου του, καὶ νὰ τῷ δίδωσι δύ-

ναμιν νὰ βαδίσῃ ὡς ἀνὴρ, νὰ μεταβάλλῃσιν τὴν γαλήνην εἰς τρικυμίαν καὶ τὴν τύχην τοῦ ἀτυχοῦς παίχτου εἰς εὐτυχὲς κέρδος.

«Ἀμα ἡ Μοῖρα ἔτριψε διὰ τοῦ ὕγρου τοῦτου τοὺς κροτάφους τοῦ Βλέση, οὗτος ἀνεπήδησεν ὡς εὐλύγιστος ἰχθὺς λέγων — Ἐδῶ μοῦ εἶσαι, ἀγαπητὴ Μοῖρα! Ἀφοῦ διὰ τῶν περιποιήσεων τῆς Μοῖρας ἐπανεκίνησε τὰς δυνάμεις τοῦ ὁ νικητῆς Στρατιώτης, αὕτη τῷ εἶπε — Δὲν πρέπει νὰ χρονοτριβῶμεν ἐπὶ πλέον ἐνταῦθα. Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰσλανδίαν, ὅπου κατοικεῖ ἡ ὠραία καὶ χαριτόβρυτος ἐκείνη βασιλίσσα ἡ ὀνομαζομένη Παρθένος· ὠραία ὡς νεαρὸν ῥόδον ἐπὶ τοῦ κάλυκός του· αὕτη καὶ μόνη δύναται νὰ χαροποιήσῃ πᾶσαν τεθλιμμένην ψυχὴν. Εὐτυχὴς ὁ πλησιάζων πρὸς τὴν κόρην ταύτην, ἄλλοτρίαν πάσης ἀνθρωπίνης κακίας, ἀγάλλεται ὡς ὁ ἐλευθέρως ἐν τῷ Νείλῳ κολυμβῶν κροκόδειλος.

«Ὅστις κατὰ τύχην ἴδῃ τὸ πρόσωπόν της, πρὸ τῆς λάμπειας τοῦ ὁποῦ ὠχρεῖ ὁ ἥλιος, ἀναγνωρίζει, ὅτι οὐδὲν οὐδέποτε πλάσμα ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἥλιον ὅσον αὕτη ἡ Παρθένος. Ἐὰν μάλιστα δυνήθῃ καὶ θεωρήσῃ καλῶς τὴν μορφήν της, θὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ ἥλιος δὲν εἶνε ἥλιος ἀλλ' ὅτι λάμπει τόσο ὅσον παρ' αὐτῆς δανεισθῇ φῶς. Ὅταν προσάλλῃ τὸν πόδα ἵνα βαδίσῃ, οἱ λίθοι κυλίσονται ἐρωτευόμενοι τὴν σκιάν της· καὶ ὅταν ἡ σκιὰ ὀπισθενῇ της ἀκολουθῇ ὁ ἥλιος ἀμέσως ἀνατέλλων ἐκ τῶν ποδῶν της διαλύει τὴν σκιάν ταύτην. Εἶνε ἀληθὲς θεῖον θαῦμα, πῶς ὅταν ὁ πούς κατοπτρίζεται ἐπὶ τοῦ ἡλίου τῆς σκιάς, ὁ πούς ἐρωτεύεται τὴν σκιάν καὶ ἡ σκιὰ τὸν πόδα.

«Ἄλλ' ὅταν ἐκ τοῦ στόματός της ἐκβαίνει ὁ λόγος, παρευθὺς ὁ Ἔρως ἐτοιμάζει τὸ βέλος καὶ τὸ τόξον του καὶ παρατηρῶν πρὸς τὸ ἀντικείμενον πρὸς ὃ διευθύνεται ἡ ἀκτὶς τοῦ βλέμματός της, τοξεύει, πληγόνει, αἰχμαλωτίζει. Ἀνατιρρητὸς εἶνε Θεὰ καὶ οὐχὶ γυνὴ καταβάσσει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔν' ἀγαπήσῃ οἶονδ' ἄποτε θνητόν. Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Ρωμαϊκὴ ὠραιότης εἶνε μὴδὲν ἐνώπιόν της, διότι ὅπου ἡ Παρθένος εὐρεθῇ ἐκεῖ εἶνε καὶ ὁ παρὰδεῖσος μεθ' ὧν τῶν τέρψεών του.

«Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὅταν καθήμενη ἐν τῷ λειμῶνι της λαμβάνῃ ἀνὰ χεῖρας τὴν λύραν καὶ τὸ τόξον, καὶ κρούσῃ ψάλλῃ, ὁ ἀκροώμενος αὐτῆς νομίζει ὅτι εὐρίσκεται ἐν τῷ μακαρίῳ οὐρανῷ ἀκούων τὴν Πολύμνιαν, τὴν Οὐρανίαν, τὴν Ἑρπῶ καὶ τὴν Κλειῶ ἀδούσας ἐν χορῷ παρθένων τὸ ἐλληνικὸν ἐκεῖνο ἄσμα — ἀγάπη μου γλυκεῖα, ἀγάπη μου. Αὐτὸ τὸ ἄσματάκι εἶνε ὁ ἰσχυρὸς δυνάστης ὁ φυτεύων τὸν ἔρωτα ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἀνθρώπων.

«Ἐπάγωμεν λοιπὸν· ἀνέκραξεν ὁ Βλέσης...

Μόλις δ' ἐτελείωσε τὸν λόγον του καὶ εἶδε χρυσοῦν ἄρμα κατερχόμενον διὰ τοῦ ἀέρος καὶ συρόμενον ὑπὸ δύο αἰγῶν καὶ τεσσάρων βοῶν· τὸ ἄρμα τοῦτο κατεσκευάσεν ἡ ἀριστοτέχνης χεὶρ μάγου. — Ἀναβῶμεν, εἶπεν ἡ Μοῖρα, ἀγαπητοὶ ἱππῶται, σεῖς οἱ δύο ὀπισθεν ἐγὼ δ' ἔμπροσθεν.

«Καὶ οὕτως ἠνωμένοι καὶ οἱ τρεῖς ἐν τῷ ἄρματι ὡς λαμπρὰ ἀνθοδέσμη ἐπέτασαν διὰ τοῦ ἀέρος.»

M.

Ο ΥΠΟΥΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ἰουλίου Κλαρετῆ. — Μετάφρασις Χ. Α.

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ἦτο βεβαιωμένον ἐν τῷ διαμερίσματι ὅτι ὁ Μεδερικός Σαρβὲ γενόμενος βουλευτῆς τοῦ Σηκουάνα καὶ Μάρνης ἀπὸ τοῦ 1876 ὤφειλε κατὰ μέγα μέρος τὴν ἀνύψωσίν του εἰς τὴν κυρίαν Ἑρβλαί. Ἡ Ἑρρικέττα ἔθεάθη περιφερομένη διὰ τῆς ἀμάξης της καὶ διανέμουςα τὰ φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ Σαρβὲ δελτία εἰς πάντα τὰ πέριξ τοῦ Μελὲν μικρὰ χωρία. Δὲν εἶχε διστάσει τότε νὰ ὁμιλήσῃ καὶ αὐτὴς περὶ τῆς περιφήμου αἰγίδος!.. Ἀλλῶς τε ὁ Σαρβὲ διετῆρει, ὡς ἔλεγον, ἀπόλυτον πρὸς αὐτὴν εὐγνωμοσύνην. Παρεურίσκετο ἀνελλιπῶς τὸν χειμῶνα εἰς τὴν ἐν τῇ ὁδῷ Σωσσέ-δ' Ἀντὲν αἵθουσαν, τακτικῶς δὲ ἐφάνετο μειδιῶν εἰς τὰς ἐν τῇ ἐπαύλει δημηγῶρες τῆς κυρίας Ἑρβλαί. Ἡμέραν τινὰ μάλιστα μικρὰ σατυρικὴ ἐφημερὶς δημοσιεύσασα τὰς ψήφους τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Σηκουάνα καὶ Μάρνης ἀνέφερε μεταξὺ τῶν ψηφισάντων καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἑρβλαί ἀντὶ τοῦ Σαρβὲ.

Ὁ Μεδερικός τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξέφρασε τὴν πρόθεσιν νὰ ραπίσῃ τὸν δημοσιογράφον. Ἄλλ' ἡ Ἑρρικέττα ὡς ἀληθὴς πολιτικὴ γυνὴ τὸν ἀνεχαίτισε λέγουσα :

— Πρὸς τί τάχα; Ἡ κακοβουλία τιμωρουμένη γίνεται πρόξενος ἄλλων κακῶν. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἀνεγνώσθη μόνον ἐν Μελὲν καὶ ἴσως ἐν Φονταινεβλώ· ἂν μονομαχήσετε δι' αὐτὸ τὸ ἄρθρον, θὰ τὴν ἀναγνώσουν καὶ εἰς τοὺς Παρισίους καὶ αὐτὸ μόνον θὰ κερδήσετε.

— Πλὴν τὸ ὄνομά σας, ἀγαπητὴ μου φίλη...

— Τὸ ὄνομά μου; Ὅταν θελήσω ὁ δημοσιογράφος αὐτὸς νὰ μοῦ ἀπονεύμῃ κολακευτικόν τι ἐπίθετον, θὰ τὸν προσκαλέσω εἰς τὴν ἑπαυλιν. Δὲν σημαίνει τίποτε αὐτός. Ὁ Ζαβουγιὲ τὰ κάμνει ὅλα· εἶνε ζηλότυπος ὁ Ζαβουγιὲ. Γνωρίζει καλὰ ὅτι μίαν ἡμέραν, καὶ ἴσως γρήγορα